

Đại hội Thư viện và Thông tin thế giới lần thứ 79 tại Singapore

Ngày 18/8/2013, Đại hội Thư viện và Thông tin thế giới lần thứ 79 (IFLA WILIC 2013) chính thức khai mạc tại Trung tâm Hội nghị và Triển lãm quốc gia Suntec, Singapore. Đối với khu vực Đông Nam Á, đây là lần thứ hai trong lịch sử 85 năm của IFLA, được trao quyền đăng cai kể từ sau Đại hội IFLA WILIC 1999 tại Bangkok.

Đại hội IFLA 2013 diễn ra từ ngày 18-22/8/2013 với chủ đề “*Future Libraries: Infinite Possibilities*” (tạm dịch là: Thư viện tương lai: Những tiềm năng vô tận) đã thu hút được 3.750 cán bộ thư viện và chuyên gia thông tin từ 120 nước trên toàn thế giới đến tham dự.

Là một diễn đàn khoa học hàng đầu của lĩnh vực thư viện và dịch vụ thông tin trên thế giới, IFLA WILIC 2013 đã tổ chức 223 phiên họp với gần 400 báo cáo khoa học để các chuyên gia thư viện và thông tin có cơ hội chia sẻ những hiểu biết và hình thành chính sách nhằm giải quyết những thách thức toàn cầu đang ảnh hưởng đến cộng đồng từng địa phương. Trong bối cảnh sự tăng trưởng thông tin theo cấp số nhân, thư viện đang ở đỉnh của phát triển công nghệ trong truy cập và sử dụng thông tin, các tham luận tại Đại hội đã nhấn mạnh đến nhu cầu hợp tác quốc tế để đảm bảo sự tiếp cận công bằng các cơ hội thông tin và học tập cho mọi người dân, nhấn mạnh vai trò sống còn của các thư viện và chuyên gia thông tin trong việc khai thác các khả năng vô hạn mà công nghệ hiện nay cung cấp để truy cập thông tin và cung

cấp dịch vụ. Một số tiêu điểm tại IFLA WILIC 2013 là:

- *Báo cáo xu hướng của IFLA* xác định 5 xu hướng chính hình thành xã hội thông tin, mở rộng tiếp cận giáo dục, sự riêng tư, sự tham gia của công dân và sự chuyển đổi.

- Phiên họp của UNESCO với chủ đề *Gìn giữ quá khứ cho tương lai* nhấn mạnh tầm quan trọng của bảo tồn lâu dài cho khu vực di sản văn hóa.

- Phiên họp của Chủ tịch IFLA thảo luận hướng triển khai chủ đề của nhiệm kỳ 2013 - 2015 “*Strong libraries, strong societies: Libraries promoting development*” (tạm dịch là: Thư viện vững mạnh, xã hội vững mạnh: Thư viện thúc đẩy sự phát triển)

- Thông qua tuyên bố của IFLA về Thư viện và sự phát triển

- Hội nghị Giám đốc Thư viện quốc gia các nước trên toàn thế giới với sự tham gia của Giám đốc Thư viện quốc gia từ hơn 100 nước đã tập trung thảo luận 3 chủ đề cơ bản: Các thư viện quốc gia trong tương lai, Số hóa các bộ sưu tập tài liệu thư viện và bản quyền số, Thư viện quốc gia và Báo cáo phương hướng của IFLA. Thư viện quốc gia Việt Nam với tham luận “*Tăng cường nguồn tài nguyên và nâng cao vai trò của thư viện*” đã đưa ra một bức tranh tổng quát, ấn tượng về sự phát triển của Thư viện quốc gia Việt Nam những năm gần đây. Báo cáo được đồng nghiệp thư viện thế giới đánh giá cao vì đã cung cấp những thông tin thú vị về lĩnh vực chia sẻ nguồn lực thông tin.

Bên cạnh phần Đại hội chính thức, các hội nghị vệ tinh của các tiểu ban IFLA về Tài liệu quý hiếm và viết tay,

Tiểu Ban Báo chí, Địa chí và Phả hệ, Tiểu ban về Kiến thức thông tin,.. cũng đã được tổ chức thành công, thu hút sự tham gia của đông đảo các đại biểu từ ngày 14-17/8/2013. Đoàn Việt Nam tham gia tích cực trong Phiên họp nhóm Thư viện các nước ASEAN, lần đầu tiên được tổ chức trong khuôn khổ đại hội IFLA.

Ngoài ra, Đại hội IFLA 2013 cũng thu hút được gần 100 đơn vị và tổ chức tham gia triển lãm các sản phẩm thư viện mới, công nghệ mới, sách và các dịch vụ trực tuyến. Bên cạnh đó, triển lãm hơn 100 poster tiêu biểu với tên gọi “Library Boulevard” (tạm dịch là: Đại lộ thư viện) đã giúp các đại biểu có một cái nhìn tổng quan về các sáng kiến và dự án thư viện thông tin trên toàn thế giới. Đoàn Việt Nam tham dự với 02 poster quảng bá về Thư viện quốc gia và các thư viện Việt Nam.

Với sự chuẩn bị công phu về mặt nội dung và sự chu đáo, hiếu khách của nước chủ nhà, có thể khẳng định Đại hội IFLA 2013 đã hoàn thành các mục tiêu đề ra và gặt hái thành công rực rỡ.

PHẠM THANH HUYỀN

Hội thảo khoa học quốc tế “Bảo tồn, khai thác giá trị Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm, Bắc Giang”

Ngày 16/8/2013, tại Bắc Giang, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội, Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Giang, Viện Nghiên cứu Phật học tại Hà Nội và Trường Đại học Quốc lập Cao Hùng (Đài Loan) cùng phối hợp tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế “Bảo tồn, khai thác giá trị Mộc bản chùa Vĩnh nghiêm, Bắc Giang”. Tham dự Hội thảo có các đại diện lãnh đạo của các ban, ngành trung ương cùng các hòa thượng, nhà khoa học, nhà nghiên cứu, nhà quản lý tại Việt Nam và Đài Loan..

Kho Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm hiện nay, được UNESCO công nhận là Di sản Tư liệu ký ức Thế giới khu vực châu Á-Thái Bình Dương, gồm 3.050 ván in gồm các bộ sách là Kinh, Luật, Truyện ký bằng chữ Hán Nôm hàm chứa nhiều giá trị trên nhiều phương diện được các sư tổ chùa Vĩnh Nghiêm san khắc vào cuối thế kỷ XVIII đến đầu thế kỷ XX. Nghiên cứu mộc thư khố, chúng ta có lượng thông tin phong phú, đa dạng về lịch sử Phật giáo, tư tưởng đạo hành, nhập thế của Thiên phái Trúc Lâm, văn học, phong tục tập quán cùng sự phát triển của nghề khắc in mộc thư và nghệ thuật chạm khắc gỗ của Việt Nam. Bằng việc lưu giữ những mẫu chữ Nôm cổ, Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm còn đóng vai trò quan trọng trong việc giữ gìn chữ Nôm - thứ văn tự riêng của người Việt Nam. Hiện nay, mẫu chữ Nôm trên mộc bản “Thiên tông bản hạnh” trong Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm được sử dụng để cài trên máy tính, được phổ biến trên toàn thế giới. Bất cứ ai học tập, nghiên cứu chữ Nôm Việt Nam trên thế giới đều được tiếp cận và sử dụng để tìm hiểu giá trị đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam trong quá khứ. Ngoài ra, theo đánh giá của giới nghiên cứu Hán - Nôm, các mộc bản kinh Phật Thiên phái Trúc Lâm chùa Vĩnh Nghiêm chứa đựng nhiều ý nghĩa to lớn về triết lý nhân sinh, tôn giáo tín ngưỡng, văn học, nghệ thuật, giáo dục con người.

Tại Hội thảo này, những kinh nghiệm bảo quản tiên tiến trên thế giới, kinh nghiệm bảo tồn di sản văn hóa của Đài Loan, kinh nghiệm bảo quản Mộc bản triều Nguyễn Việt Nam, những cách thức chống mối mọt cho mộc bản... đã được đề cập, tư vấn, trao đổi kinh nghiệm. Biện pháp hữu hiệu nhất hiện nay để bảo tồn kho Mộc bản này là cần có chuyên gia tư vấn và cơ quan chuyên môn hỗ trợ kỹ

thuật để bảo vệ an toàn về vật chất của mộc bản; Mộc bản phải được bảo tồn trong không gian liên quan đến nó; cần số hóa toàn bộ khối mộc bản để bảo tồn và sử dụng thuận tiện; cần biên dịch sang tiếng Việt và một số tiếng khác để những người quan tâm có thể tiếp cận nội dung mộc bản;... Bên cạnh đó, cần biên soạn và xuất bản sách công bố, giới thiệu tài liệu Mộc bản kinh Phật chùa Vĩnh Nghiêm tới đông đảo các nhà nghiên cứu và công chúng; Làm phiên bản Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm để trưng bày giới thiệu tại các cuộc triển lãm chuyên đề hoặc các sự kiện về Chương trình Ký ức thế giới của Việt Nam và tại các nước; Dịch và tìm kiếm những thông tin điển hình, những chi tiết nổi bật có ý nghĩa lịch sử, văn hóa của Di sản tư liệu để dựng phim chuyên đề, phim tư liệu giới thiệu Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm; Số hóa để giới thiệu Di sản trên Internet...

Vấn đề khai thác Mộc bản Chùa Vĩnh Nghiêm theo hướng du lịch tôn giáo cũng được thảo luận. Nhiều nhà nghiên cứu cho rằng, để phát huy giá trị mộc bản cần phải đẩy mạnh hơn nữa những liên kết quốc tế để cùng hợp tác, hỗ trợ lẫn nhau trong nghiên cứu, khai thác giá trị Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm.

MAI LINH

Hội thảo khoa học: Kinh nghiệm tổ chức chính quyền địa phương ở Nhật Bản

Ngày 22-23/8/2013, tại Hà Nội, Văn phòng Quốc hội phối hợp với Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tổ chức Hội thảo khoa học “Kinh nghiệm tổ chức chính quyền địa phương ở Nhật Bản” với sự tham gia của các giáo sư, thị trưởng đến từ Nhật Bản và các đại biểu Việt Nam. Hội thảo là diễn đàn để các đại biểu cùng thảo luận về kinh nghiệm tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương ở Nhật Bản. Qua đó,

gợi mở cho Việt Nam trong quá trình thảo luận, lấy ý kiến đóng góp và đề xuất các phương án về chính quyền địa phương trong dự thảo sửa đổi Hiến pháp 1992.

Tại Hội thảo, các chuyên gia Nhật Bản đã chia sẻ những kinh nghiệm về: Nguyên tắc phân cấp, phân quyền ở Nhật Bản; Hoạt động hành chính của cơ quan tự trị ở Nhật Bản; Tổ chức và hoạt động của một cấp chính quyền địa phương; Sự hợp tác và tham gia của người dân vào hoạt động của chính quyền địa phương ở Nhật Bản.

Nhật Bản đã từng có chính quyền địa phương ba cấp (tỉnh - huyện - xã) như Việt Nam ngày nay, nhưng từ năm 1921 họ đã bãi bỏ cấp huyện và chuyển sang mô hình chính quyền địa phương hai cấp (đô - đạo - phủ - tỉnh và thành phố - thị trấn - làng). Tại 2 cấp chính quyền này đều có Ủy ban và Hội đồng. Các thành viên đứng đầu 2 cơ quan này đều được dân bầu trực tiếp, công khai. Chính quyền trung ương thực hiện những công việc có liên quan đến vị thế của quốc gia trong cộng đồng quốc tế, những hoạt động của người dân cần phải thống nhất trên toàn quốc hay những công việc liên quan đến quy định cơ bản trong quản trị ở địa phương hoặc những chính sách, dự án phải thực hiện trên toàn quốc. Còn về cơ bản, những công việc liên quan mật thiết tới người dân sẽ được chuyển giao cho chính quyền địa phương. Do đó, tỷ lệ đảm trách các công việc và dự án của chính quyền địa phương rất cao và được gắn với nghĩa vụ trong pháp luật nhà nước. Các đại biểu cho rằng, sự phân quyền triệt để giữa chính quyền trung ương - địa phương là nét nổi bật của mô hình chính quyền địa phương tự quản trong nhà nước đơn nhất Nhật Bản.

(xem tiếp trang 54)